

Advokatfirmaet Thommessen AS
Ved advokat Jens Naas-Bibow
Pb 1484 Vika
0116 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Henrik Øvrebø, 73 19 91 88

Avgjørelse i sak om sakskostnadskrav - omgjøring av kommunalt stansingsvedtak - Frøya vindkraftverk

Fylkesmannen har behandlet krav om sakskostnader i klagesak. Kommunens vedtak om å pålegge stans av anleggsarbeider for vindkraftverk, ble opphevet etter klagebehandling. Fylkesmannen har kommet til at kravet om sakskostnader avvises fordi det er innkommet for sent.

Kort som saken

Etter klagebehandling, opphevet Fylkesmannen den 10.5.2019 vedtak av Frøya kommune, som gikk ut på å pålegge stans av anleggsarbeider for Frøya vindkraftverk. Pålegget ble vedtatt overfor tiltakshaver Trønderenergi. Dato for kommunens vedtak er 15.4.2019.

Klagernes advokat, Jens Naas-Bibow, advokatfirmaet Thommessen AS, har i brev av 21.6.2019, krevet dekket sakskostnader i klagesaken. Kravet er på kr. 693 000,- (eks. mva.). Det er krevet kostnader for advokatarbeid i 150 timer.

Det er innsendt merknader til kravet fra kommunen, ved advokat Hallgrim Fagervold, i brev datert 7.8.2019. Det anføres prinsipielt at kravet er for sent framsatt, subsidiært at kravet må avkortes.

Fylkesmannen bemerker

Rettsgrunnlag

Forvaltningsloven (fvl.) § 36 regulerer sakskostnader i klagesaker. Spørsmål om en part skal få innvilget et krav om sakskostnader, avgjøres av klageinstansen, dvs. her Fylkesmannen, jfr. § 36 3. ledd. Vilkårene for å få krav dekket følger av § 36 1. ledd, som lyder:

"Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det."

Regelen gir klager et rettskrav på dekning av vesentlige og nødvendige sakskostnader ved endring av enkeltvedtak til gunst for vedkommende. Utover det som følger av nødvendighetskriteriet, er det

ikke hjemmel for skjønnsmessig nedkorting av kravet. Om utgiftene har vært nødvendige, beror på grunnlaget for endringen av vedtaket, og sakens vanskelighetsgrad. Vurderingen skal ta utgangspunkt i partenes subjektive oppfatning, ikke om utgiftene mer objektivt sett har vært nødvendige for å endre vedtaket.

Krav om sakskostnader må være framsatt innen senest 3 uker etter at melding om det nye, dvs. det endrede, vedtaket kom fram til vedkommende, jfr. § 36 3. ledd. Reglene om avbrytelse av fristen og mulighet for å få fristforlengelse, jfr. fvl. § 29 4. ledd samt §§ 30-32, gjelder tilsvarende.

Partene skal gjøres kjent med retten til å kreve dekning av sakskostnader, med mindre det er usannsynlig at de har hatt vesentlige sakskostnader eller det må antas at han eller hans fullmektig kjenner retten, jfr. § 36 4. ledd.

Det er det offentlige som skal dekke kostnadene, såfremt kravet innvilges. Klageinstansen er primært ansvarlig. Men det kan fastsettes at underinstansen skal ha ansvaret hvis det er der feilen har skjedd, og det vil normalt bli gjort. Dette følger av fvl. § 36 3. ledd.

Vurdering

Fylkesmannen har vurdert om kravet om sakskostnader er fremmet innen 3-ukers fristen.

Fylkesmannens vedtak i klagesaken ble truffet 10.5.2019. Det ble oversendt partene samme dag. Kravet om sakskostnader er fremmet den 21.6.2019. Kravet er med andre ord fremsatt 6 uker etter at vedtaket ble gjort kjent for klageparten. Det vil si at tre ukers fristen for å fremme kravet, jfr. fvl. § 36 3. ledd, var utløpt.

Etter dette er utgangspunktet at kravet er for sent fremsatt.

Det er på nærmere betingelser anledning til å behandle kravet selv om fristen er oversittet, jfr. fvl. §§ 29 og 31 jfr. § 36 4. ledd. Det er anført at de nevnte betingelsene for å behandle kravet er oppfylt. Fylkesmannen har sett nærmere på dette.

Det følger av fvl. § 31 at:

«Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såfremt
a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller
b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.
Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre.»

Det er i brevet av 21.6.2019 anført at Trønderenergi ikke kan lastes for å ha oversittet fristen, eller ikke har drøyd med å klage (dvs. kreve sakskostnader) etterpå, jfr. § 31 1. ledd a). Subsidiært anføres at det foreligger særlige grunner som gjør det rimelig å prøve klagen, jfr. § 31 1. ledd b).

Klager begrunner anførslene med at det ble ventet med å sende inn kostnadskravet i påvente av departementets avgjørelse av anmodninger som ble fremsatt i saken om omgjøring av fylkesmannens vedtak i klagesaken. Anmodningen om omgjøring ble fremsatt av kommunen og av folkeaksjonen Nei til vindkraft på Frøya i brev av hhv. 14. og 15.5. Den 6.6.2019 forelå avgjørelse fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om ikke å omgjøre Fylkesmannens vedtak.

Det påpekes at saken ikke var avgjort før KMD's avgjørelse forelå, og at denne avgjørelsen ville ha hatt betydning for retten til å få sakskostnader dekket. Videre at det påløp ytterligere kostnader i og med omgjøringsaken som inngår i det totale kravet om sakskostnader. Endelig hevdes det at kommunens behandling av saken har vært klanderverdig.

Hovedregelen er at fristen for å fremme kostnadskrav er 3 uker.

Regelen i fvl. § 31 1. ledd gir forvaltningen på visse vilkår adgang til å innvilge sakskostnader selv om kravet er fremmet for sent.

Fylkesmannen kan ikke se at det forhold at det ble fremmet en omgjøringsanmodning innebærer at Trønderenergi ikke kan lastes for å ha ventet ut over fristen på 3 uker med å fremme kravet om dekning av sakskostnader, jfr. fvl. § 31 1. ledd a). Det går fram av brevet av 21.6.2019 at de har vært klar over at fristen er oversittet. Det må være deres ansvar å påse at fristen overholdes. Kravet kunne slik vi vurderer saken uten problemer ha vært fremmet i tide. Det bemerkes her at Trønderenergi bistås av advokatfirmaet Thommesen og at det dermed stilles et krav til kunnskaper om regelverket og etterlevelse av dette.

Det blir videre et spørsmål om de momentene som det er vist til i forannevnte brev, utgjør særlige grunner som gjør at det er rimelig at kravet blir behandlet selv om fristen er utløpt, jfr. § 31 1. ledd b).

Begjæringen om omgjøring av fylkesmannens vedtak og KMD's behandling av omgjøringsbegjæringen, var en annen sak enn klagesaken. I relasjon til retten til sakskostnader etter fvl. § 36, må disse sakene holdes atskilt. Klagesaken i relasjon til fvl. § 36 anses endelig avgjort ved fylkesmannens vedtak som klageinstans.

Utfallet av behandlingen av spørsmålet om omgjøring i departementet ville ikke fått betydning for Trønderenergis krav på sakskostnader, ettersom også midlertidig endring av kommunens vedtak til gunst for klager, gir rett på kostnadsdekning, jfr. fvl. § 36. Det vises til tolkningsuttalelse av 2.9.2003 (ref 2003/05695) fra Justisdepartementets lovavdeling.

Slik fvl. § 36 forstås og praktiseres er kostnader som påløper etter vedtaket i klageinstansen, ikke nødvendige for endringen, og det innvilges ikke dekning for disse. Fylkesmannen finner derfor ikke at anmodningene om omgjøring overfor KMD er en særlig grunn for fristforlengelse.

Fylkesmannen ser at det i klagevedtaket burde vært gjort uttrykkelig oppmerksom på fristen for krav om sakskostnader. God forvaltningsskikk tilsier dette. Det anses imidlertid ikke som et ubetinget krav, når partene har advokater. Se fvl. § 36 4. ledd. Her har uansett Trønderenergi vært kjent med fristen.

Det er i brevet fra Trønderenergi også anført at kommunen har handlet klanderverdig. Dette er bestridt av kommunens advokat. Det bemerkes til dette at Fylkesmannen eller Departementet i sine avgjørelser ikke har uttrykt at kommunen har handlet klanderverdig. Fylkesmannen går for øvrig ikke nærmere inn på dette i denne sammenheng.

Etter dette kan ikke Fylkesmannen se at det har kommet fram særlige grunner som gjør det rimelig at kravet blir behandlet, jfr. § 31 1. ledd b).

Konklusjon

På bakgrunn av vurderinger ovenfor har Fylkesmannen kommet til at kravet om sakskostnader i klagesaken som gjelder klage på kommunens vedtak om stans av anleggsarbeider i forbindelse med Frøya vindkraftverk, er fremmet for sent i forhold til fristen, jfr. fvl. § 36 4. ledd.

Fylkesmannen har ikke funnet at det foreligger en tilstrekkelig begrunnelse for at kravet likevel skal behandles, jfr. fvl. § 31 1. ledd og krevet om dekning av sakskostnader avvises.

Det treffes slikt:

Vedtak

Krav om sakskostnader fremsatt i brev av 21.6.2019, avvises.

Hjemmel er fvl. § 36 3. ledd.

Dette vedtaket kan påklages til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jfr. fvl. § 28, jfr. § 2 3. ledd. Klagefrist er 3 uker, jfr. fvl. § 29. Klage skal fremmes for Fylkesmannen, jfr. fvl. § 32.

Med hilsen

Kjetil Ollestad (e.f.)
leder av juridisk seksjon
Kommunal- og justisavdelingen

Henrik Øvrebø
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Frøya kommune Postboks 152 7261 SISTRANDA